

Kylätoimintaa Tuohitussa - jo vuosisatojen ajan

Esihistorian hämärissä

Aku Ankassa syvälliset historian hämärään ulottuvat puheenvuorot aloitetaan aina ilmaisulla "jo muinaiset roomalaiset". Tämä esitys ulottuu kuitenkin roomalaisia kauemmas, nimittäin muinaisiin tuhittulaisiin, aina kivikauteen asti. Silloin Tuohitussa oli jo toimintaa, ehkäpä kylätoimintaakin, sillä ihmiset tarvitsivat toisiaan tullakseen toimeen - aivan kuten nykyisinkin. Ottakaapa siis hyvä asento, tästä se lähtee.

Kivikaudella Naarjärven Tuohitun pään saarella on asuttu. Saarelta on löytynyt tulisija ja irtolöytöinä kivi kirves ja kourutaltoa, jotka ovat tallessa Kansallismuseossa. Uusi Suometar kertoo (7.7.1883) saaresta löydetyt *"5 eli 6 kiviasetta, jotka tarkemmista löytötiedoista v. 1885 tulivat Helsingin museoon. Myöhemmin on samasta saaresta vielä otettu talteen 2 kiviesinettä. Peltoa viljellessä oli torppari Söderholm, joka paikkaa viljelee, siellä tavannut "tulensijan", jonka pohjassa oli iso päällispuolelta tasainen kivi, sen ympärille ja päälle oli kasattu pienempiä kiviä, joissa oli ollut palon merkkiä."*

Museoesineet numeroidaan ja luetteloidaan systemaattisesti. Samalla esineestä laaditaan kirjallinen kuvaus sekä talletetaan esineeseen liittyvät tiedot. Suomen museoiden kokoelmia voi kuka tahansa selata ja hakea hakusanoilla Finna-hakupalvelussa. Sieltä löytyivät kuvat Naarjärven saarenkin kiviesineistä, kivi kirveestä ja kourutaltoista, sekä pieni joukko Tuohitun alueelta talteen otettuja kivikauden esineitä. Myös yksipuinen ruuhi mainitaan Tuohitusta löydetyt 1800-luvulla. Kivikauden kylätoimintaa on voinut olla ruuhen kovertaminen tuhittulaisten yhteistyönä kyseisillä kourutaltoilla - ensin puunrungon päällä on pidetty nuotiota, jolloin hiiltynyt puuaines on ollut helpompi kovertaa pois.

Tuohitun alue on joitakin irtolöytöjä ja Naarjärven saaren asuinpaikkaa lukuun ottamatta varsin tyhjä esihistoriallisen ajan muinaisjäännösten suhteen. Koska heti Kaukolan puolella ja myös Aimon tapon kylässä on kivikautisia asuinpaikkoja, voinee elätellä toivoa, että jotkin Tuohitun esihistorialliset kohteet odottavat vielä löytäjänsä. Toisaalta, Perniön alue on vielä kivikaudella ollut karua ulkosaaristoa. Perniön kivikauden asuinpaikkakohteet ovat ehkä olleet pyyntiapajia, jotka ovat olleet käytössä vain osan vuodesta, mutta joille on palattu vuodesta toiseen.

Historian ja kansanperinteen kerääjät

Miten Tuohitun kiviesineet ovat sitten Kansallismuseoon päätyneet? Esihistoriallisia löytöjä on tallentanut ammattiarkeologien ohella Tuohitusta kotoisin ollut

kansakoulunopettaja *Vilho Myrsky* (1899-1971). Myrsky kunnostautui myös kansanperinteen kerääjänä kirjaten muistiin kansantarinoita ja -lauluja. Myrskyn yksityisarkistossa olevia lauluja esitettiin 1990-luvulla Tuohitussakin *Simo Oksasen*, opettaja tietysti hänkin, johtaman kuoron voimin.

Myrskyn Tuohitusta muistin kirjoittama kummitusjuttu tähän väliin!

Kaks hyvä ystävä tek kert liito, et hee ovat tointoistens heis, vaik mitä tapattuis. Toinen kual. Mut kun toine sit piti heitäs, niin kualnu ystävä tul sin, ja ol niinku elävä ainaki. Mut syvänyäl hää kesk sulhase kansas ulos ja ei heek kumpaka ikän takas tulu.

Kertonut *Edvard Himmelroos*, Tuohitto, muistiin merkitsi Vilho Myrsky vuonna 1912. (Vilho Myrskyn yksityisarkisto, Perniön kunnanarkisto)

Kylien synty

Kylätoimintaa puhtaimmillaan lienee kylän perustaminen. Perniön vanhimmat kylät ovat syntyneet Perniönjoen varteen Yliskylän ja Perniön kirkonkylän välille. Tuohitun kylä kuuluu Perniön kylien nuorimpaan uudisasutuskylien kerrostumaan. Ilmaisui "nuori kylä" on kuitenkin Perniössä suhteellinen käsite. Uudisasutus Perniössä alkaa 1200-luvun lopulla, kun pohjoisimmat Varsinais-Suomen pitäjät olivat vielä muutaman sata vuotta eteenpäin enimmäkseen asumattomia eränkävintialueita.

Näille seuduin suuntautuneesta uudisasutuksesta muodostettiin Tuohitun verokunta, joka kuului Muurlan lääni -nimiseen pitäjään verrattavaan hallintoalueeseen. Tuohitun verokunta oli laaja alue, jonka keskusta sijoittui tosiaankin Tuohitun paikkeille. Perniössä Tuohitun verokunta ulottui Kosken asemalle saakka, Muurlan kirkonkylälle ja Kiskossakin aina ykköstielle asti, käsittäen 26 kylää. Kirkollisesti Tuohittu kuului kuitenkin Perniöön. Kirkko oli kuntaa merkittävämpi hallinnollinen toimija 1800-luvun puoliväliin asti, joten perniöläisiä täällä ollaan oltu.

Asiakirjalähteissä mainitaan vuonna 1407 *Magnus Nokoi* käsittelemässä Ervelän omistuksia ja 1419 kirkon rajojen katselmusta oli toimittamassa miehiä Tuohitusta. Tuohon aikaan nämä kylät ovat siis ainakin jo olleet olemassa.

Isojako ja muita maanjakoja

Aiemmissa työtehtävissäni olen tutkinut maaseudun rakennettua ympäristöä, jonka arkistolähteinä toimivat maanjakokartat ja -asiakirjat. Siksi tässäkin esityksessä

tukeudun näihin, jo hiukan tuntemiini lähteisiin. Puhutaan siis seuraaviksi taloista, ei niiden asukkaista.

Taloja Tuohitun ja Nokoisten kyliin perustettiin 8: Tuohitun Hannu (isojakoasiakirjoissa talo A), Passi (B), Maula (Maunula) (C), Pieto (D), Pietilä (E), Uotila (F) ja Nokon Ylistalo (G) ja Alastalo (H). Tuohittu ja Nokoinen kuuluivat samaan jakokuntaan, joten näistä kylistä on luontevaa puhua yhdessä. Toki Tuohitun alue käsitetään nykyään maakirjakyläänsä laajemmin ja Tuohitun vaikutuspiiri ulottuu ainakin Kumionpään, Korvenkylän ja Aimontapon puolelle sekä myös Muurlan lähikyliin.

Talojen maa-alueet laitettiin uuteen järjestykseen isossajaossa, joka Tuohitussa tapahtui vuonna 1783. Aiempi sarkajako perustui siihen, että maanomistaja oli kyläyhteisö tai kuten tässä tapauksessa, jakokunta. Kullekin talolle jaettiin pelto- ja niittylohkoista kapeita sarkoja vuorotellen. Saran leveys riippui kunkin talon manttaalin koosta. Tuohitun talot olivat keskenään kaikki saman kokoisia, puolen manttaalin tiloja.

Sarkajako oli toki tasapuolinen ja yhteistyöhön kannustava järjestelmä, mutta sai se osakseen kritiikkiäkin. Maan jakaminen sarkoihin ei kannustanut yksittäistä tilaa uudisraivaukseen, koska uusikin pelto olisi jaettu kaikkien talojen kesken. Se ei myöskään juuri mahdollistanut uusien vuoroviljelymenetelmien ja viljelykasvien kokeilua. Isossajaossa sarkajaosta luovuttiin ja kukin tila sai omat pelto- ja niittylohkonsa. Samalla jaettiin myös metsät ja rannat.

Isojako on historiallisesti mielenkiintoinen, sillä sen yhteydessä kylistä piirrettiin (ja väritettiin vesiväreillä!) taidokas kartta, usein kylän historian ensimmäinen. Kartat täsmäävät nykykarttoihin hämmästyttävän tarkasti edelleen, joten maanmittarit ovat olleet varsin taitavia työssään.

Kartan yhteydessä laadittuihin asiakirjoihin nimettiin talo ja sen omistaja sekä vieläpä kukin jaettu maapala. Tuohitussa oli mm. Nummi umbiaita, Kuiva niidun umbiaita, Hall huhda umbiaita, Mart ajo, Iso veljesten umbiaita, Karhun porta suo tai Antin ajo. Vaikka asiakirjat laadittiin ruotsiksi, paikannimet kukin maanmittari on kirjannut suomeksi parhaan kykynsä mukaan. Umpiaita tarkoittaa aidattua peltoa. Tuohon aikaan karjaa ei aidattu laitumille, kuten nykyään, mutta pellot aidattiin, jotta metsissä laiduntava karja ei pääsisi syömään pellon satoa.

Kylätonttia ja sikopiirimaita jaettiin vielä vuonna 1809 ja tästäkin jaosta piirrettiin kartta. Siitä ilmenee kylän talojen tiheä sijainti. Passi ei ole vielä nykyisellä paikallaan vaan Hannun ja Pieton välissä. Pieton länsipuolella, suunnilleen tilan nykyisen navetan kohdalla sijaitsee Maunulan talo. Muut talot näyttäisivät olevan nykyisillä paikoillaan.

Myöhemmin Nokoisten Alastalo ja Ylöstalo sekä Passin talon maat yhdistettiin Nokoisten tilaksi. Pietilä ja Uotila yhdistyivät keskenään ja Maunula liitettiin Pietoon.

Maanjakoja suoritettiin aika ajoin. Sotamiehen pitovelvoitteen päättyessä sotamiehen maat jaettiin talojen kesken. Tilusjakoja tehtiin edelleen v. 1925. Torpparit ja mäkitupalaiset olivat saaneet mahdollisuuden lunastaa tilat itsenäisiksi ja niinpä Tuohitun ja Nokoisten alueille syntyi kahdeksan uutta tilaa, joista yksi oli kansakoulun tontti.

Maanjakoasiakirjojen yhteydessä todetaan lähes poikkeuksetta, että maiden uudelleen jakamisesta ja omistuksesta oli sovittu jo etukäteen. Maanmittausinsinööriä tarvittiin vain hoitamaan asia virallisesti kuntoon. Monen palstan kohdalla oli tavaksi vakiintunut, että joku muu kuin alueen varsinainen omistaja käytti aluetta, koska alueen sijainti oli sopiva. Nämä olemassa olleet nautinnot virallistettiin maanmittaustoimituksissa ja käytännöllinen järjestely jäi pysyväksi myös lain edessä, koska se sopi kaikille. Tämän kaltainen sovinnollisuus antaa asiakirjojen tavaajalle käsityksen kylän hyvästä yhteishengestä.

Seuraava isomman puoleinen lohkominen tapahtui v. 1952, kun Tuohitun ja Nokon kylien taloista muodostettiin 13 uutta siirtotilaa. Kylään asettui sodan jälkeen 92 uutta kyläläistä, joista suurin osa tuli luovutetusta Viipurin läänin Uudenkirkon pitäjästä.

Naarjärven rannoille rakennettiin kiihtyvällä tahdilla kesähuiloita ja -mökkejä 1930-luvulta lähtien. Mm. tästä kertoo Naarjärven suojeluyhdistyksen julkaisema teos Mennä järvel! Nautitaan Naarjärvestä.

Toinen, sodan jälkeistä kukoistuskauttaan elävän vireän ja väkirikkaan kylän elämää ja ihmisiä kiinnostavasti kuvaava teos on nimeltään Tuohitun Tahti, kirjoittanut *Kauko Mäkinen*, julkaissut Perniön kotiseutuyhdistys. Loistavia kirjoja kummatkin!

Kylätoimintaa Tuohitussa

Kylätoimikunta

Tuohitun kylätoimikunta sai alkunsa, kun kylän viimeinen kauppa, Osuuskauppa, lakkautettiin vuonna 1981. Lehti-ilmoituksella haettiin kylään uutta kauppiasta ja hakemuksia tulikin toistakymmentä. Maaliskuussa -82 Tuohittuun saatiin uudet kauppiaat. Kauppa-asian ratkettua 60-päinen kyläkokous - 25 pakkasasteesta huolimatta - intoutui suunnittelemaan paljon muutakin. Kyläkokouksessa valittiin kylätoimikunta, jonka toivottiin edistävän ainakin hiihtoladun, tenniskentän ja pingispöydän hankkimista kylälle. Toivoa Tuohitun koulun uudelleen avaamisestakaan ei oltu vielä menetetty. Kyläläiset hoitivat aktiivisuudellaan myös

tielle asvaltiin. Muistan ekaluokkalaisena fillaroineeni asvalttikoneiden välissä ja pelänneeni murisevia tiekarhuja.

Paremminkin kuin hyvin liikkeelle lähtenyt aktiivisuus kylän palvelujen säilyttämiseksi sai valitettavan takaiskun Tuohitun kaupan lopettaessa toimintansa vain puolen vuoden jälkeen. Kylätoimikunta uusi lehti-ilmoituksensa. Joulukuussa kauppa oli taas auki uuden yrittäjän voimin. Kauppiaat *Helvi Ja Tor-Erik Leino* pitivät Tuohitun kauppaa toistakymmentä vuotta. Tuohitun koulun tiloissa toimi jo valmiiksi posti ja Postipankki vuodesta 1978 lähtien. Monen vuoden ajan suunnitelmissa oli siirtää kauppa pihan toiselle laidalle vanhan koulun rakennukseen, mutta tämä jäi toteutumatta.

Tuohitun vesiosuuskunta

Samaisen vuoden 1982 kesällä Tuohitussa ryhdyttiin toimeen vesiyhtiön perustamiseksi. Pontta ajatus oli saanut Ylikulmalle perustetusta vesiyhtiöstä, jota Perniön kunta oli rahallisesti tukenut. Kysely kiinnostuneista liittyjistä keräsi aluksi 56 myönteistä vastausta ja vielä saman kesän aikana ryhdyttiin vesihuoltosuunnitelman tekoon. Vaikka seuraavana kesänä halukkaita liittyjiä oli jo toista sataa, hankkeen lainarahoitus uhkasi nousta liian korkeaksi veden myyntituloihin nähden. Koepumppauksista saatiin sentään hyviä tuloksia: veden tuotto riittäisi jopa 3000 hengen tarpeisiin ja veden laatukin todettiin erinomaiseksi.

Tuohitun vesihanke sai osakseen Perniön kunnan päättävissä elimissä melkoista soutamista ja huopaamista. Aluksi hanke otti tulta alleen hyvinkin ja tuohittulaiset lähtivät vesihankkeeseen ajatuksenaan saada homma nopeasti maaliin ja vesi putkissa virtaamaan. Kuntakin oli tyytyväinen kyläläisten aktiivisuuteen, mutta alkoi kuitenkin empiä asiassa, kun hankkeen kustannukset selvisivät kunnan päättäjille.

Lopulta Tuohittu helpotti päätöksentekoa neuvottelemalla vesiosuuskunnalle lainan, jossa Perniön kunnalle jäi enää takaajan osa. Hankkeen kokonaiskustannusarvio oli KM 8707: 12,6 miljoonaa markkaa ja putkea oli määrä upottaa maan alle 40 kilometrin verran. Tuohittulaiset päättivät kuitenkin alentaa loppusummaa yli puolella miljoonalla käyttämällä talonpoikaisjärkeä ja talkootyötä. Lopulta kunta suostui takaajaksi, tosin tiukoin ehdoin.

Tiukan väännön ratkettua tuohittulaisille edullisesti, *Reposen Aimo* soitti isälleni *Viljo Kurpalle*. Hän käski tulemaan luokseen ja ottamaan kirjoituskoneen mukaan. Tuttuun tapansa hän ei selittänyt syytä kutsulleen ja isä tiesi olla turhia kyselemättä. Aimo oli käskenyt laittaa paperin koneeseen ja kirjoittamaan otsikoksi lahjakirja. Siinä vaiheessa oli kirjurillekin valjennut, millä asialla oltiin. Aimo ja *Liisa Reponen* lahjoittivat Tuohitun vesiosuuskunnalle vedenottamoalueen vappuna 1984. Siitä pitäen Tuohitussa vaihdettiin paperityöt vasaraan.

Aikomuksen mukaisesti Tuohitussa otettiin käyttöön sekä talonpoikaisjärki että talkootyö. Elementtiveteraanit Sorvakko & Rinne toimivat pumppaamon perustan valutalkoissa pääurakoitsijoina. Elementtiveteraanit oli asianomaisten itse itselleen keksimä ja osuva nimitys, olihan *Niilo Rinne* talkoiden aikaan 80- ja *Yrjö Sorvakko* 77-vuotias. Ruuanlaittajat mukaan laskettuina talkoolaisia oli pumppaamo perustamassa reilusti toistakymmentä.

Unto Lehtonen oli vesihankkeen vetäjä ja alkuunpanija, jonka periksiantamattomuus ja neuvokkuus tulivat vesiosuuskunnassa arvoonsa. Sen verran sisuuntuneita Unto ja muutkin tuohittulaiset Perniön kunnan pitkään venyneestä asiain harkitsemisesta olivat, että he kätkivät pumppaamon perustusvaluun aikakapselin ja siihen viestin:

“Tämän vesilaitoksen pohja valettiin 8.9.1984 kunnan vitkuttelusta huolimatta. Sää kirkas, kunnan asiat sekavat, mutta mieliala korkealla...”

Osayleiskaava ja tonttimarkkinointia

Vesihankkeesta voimaantuneena Tuohittuun päätettiin laatia myös osayleiskaava muusta kunnan kaavoituksesta erillään. Tuohitussa ei jääty odottelemaan tälläkään kertaa, vaan osakaava tilattiin kiireellisenä. Kylän kehityksen kun katsottiin olevan muita Perniön kyliä edellä.

Niin kuin monissa innolla ja tarmolla aloitetuissa kaavoitushankkeissa usein käy, tyssäsi tämäkin kaava valitukseen, muistutuksiin ja niitä koskevien lausuntojen odotteluun. Perniönseudun lehden otsikossa uumoiltiin, että Tuohitunnummesta katoaisi tulevaisuudessa puolet soranoton myötä. Tuohitun rivitalohanke seiso, kun harjun kohtalosta kiisteltiin. Sora rahisi yhteistyön rattaissa, vaikka kyläkokouksen osallistujat koettivatkin vakuuttaa kylän yhteisöllisyyttä.

Aikomus oli, että soranotto keskitettäisiin harjun pohjoispuolelle. Tällöin kuitenkin kaikki tuohittulaiset olisivat menettäneet mahdollisuutensa rahallisesti merkittävään soranottoon omilla maillaan. Maisema-, melu- ja pölyhaitat sekä kiinteistöjen arvon lasku olisivat koskeneet kaikkia. Asia puhutti, koska perusteltuja näkökulmia riitti. Sopuun päästiin ja kaava hyväksyttiin lopulta maaliskuussa -87. Ei tullut silloin rivitaloa, mutta säästyipä Tuohitunnummestakin enimmät puolet.

Tuohitun sijainti lähellä Saloa, mutta kuitenkin maaseudun rauhassa on ollut hyvä myyntivaltti. Muutamia taloja tänne on vuosien mittaan rakennettu, ja myytäviksi tulleet talot ovat menneet nopeasti kaupaksi. Tuohitun valot palavat edelleen ja kylän väkimäärä on vakiintunut.

Palvelut

Vielä 1980-luvun puolivälissä Tuohitusta löytyi suhteellisen monipuolisesti palveluita ja tekemistä, vaikka kylän vilkkaimmat ajat olivat jo takanapäin. Perniönseudun lehden laajan Tuohittu-reportaasin perusteella ja omasta muististani lisäten listasin ainakin seuraavat:

- kyläkauppa kotiinkuljetuksella
- myymäläautot kolmesta eri yrityksestä 4 päivänä viikossa
- posti ja postipankki
- kunnallinen perhepäivähoitaja
- taksi
- lääkekaappi
- yleisöpuhelin
- postilaatikko entisen koulun pihakatoksessa, josta kukin nouti viikonlopun sanomalehtensä
- kansalaisopiston kuntoliikuntapiiri ja luentosarjat: sienikurssi, englantia ja musiikki, josta myöhemmin kasvoi orkesteri oman kylän opettajan Simo Oksasen vetämänä
- 4H-kerho
- seurakunnan nuorisokerho
- tenniskenttä
- lentopallokenttä
- pingispöytä
- eläkeläisten kerho
- SPR:n ensiapukoulutus
- kesäjuhlat
- pikkujoulujuhlat
- äitienpäiväjuhlat
- kyläkokoukset
- kylätoimikunnan järjestämiä kesä- ja talvitempauksia ja kyläisten välisiä kisoja
- kirjastoauto viikoittain
- lähetyspiiri Aimontapossa
- Tuohitun maatalousnaiset
- Ylikulman metsästysseura
- koulutaksikytyt Mussaaren ja Saurun kouluihin
- kunnan asiointiliikenne kerran viikossa
- linja-autovuorot Saloon ja Perniöön aamuisin, päivällä ja iltapäivisin.

Tenniskenttää varten oli myönnetty kunnan avustus jo vuonna 1980, mutta kentän toteutus jäi odottelemaan kyläläisten aktivoitumista. Lopulta vuonna 1984 kenttä luvattiin asfaltoida ja niin tapahtuikin. Kelpasi siinä sitten treenata kuntoa seuraavia kyläkisoja varten ja etsiä palloa heinikosta, sillä aitoja kentän ympärillä ei ollut. Vuosi

sitten tenniskentällä käydessäni huomasin sen ruohottuneen ja olevan käyttöä vailla. Lentopallokentän tolpatkin ovat vielä paikallaan. Löytyykö vielä pelaajia?

Kyläkisoja ja juhlia

Tiukan asiapitoisten kyläkokousten vastapainoksi järjestettiin myös huveja. Perniön kylät haastoivat toisensa milloin mihinkin kilpailuun ja haasteeseen vastattiin uhoten varmaa voittoa jo etukäteen - lehden palstoilla tietenkin. Mukaan pääsivät kaikki kynnelle kykenevät, sillä kisat koottiin niin, että kaikista ikäluokista piti olla osallistujia.

Haastekisoihin kutsuttiin porukkaa Perniön eri kylistä ja ainakin kerran myös Perniön kunnanhallituksen nokkamiehet. Kisoissa heitettiin saapasta, vedettiin köyttä, sohittiin luudalla sählyä, pussijuostiin, sukkahousupalloiltiin, heitettiin ilmapallotikkaa ja hiihdettiin. Voitettiin ja tultiin voitetuiksi. Päälle syötiin makkaraa mahan täydeltä illan jo pimetessä. Vaikka kisat olivat kovia, pääasia tapahtumissa oli tuttujen tapaaminen ja tutuiksi tuleminen.

Monen mieleen ovat jääneet varmasti kylän lukuisat pikkujoulujuhlat. Pienimpiä jänntti joulupukin tulo, monia juhlassa esiintyminen ja kaikkia se, käykö arpajaisissa tuuri. Joulupuuroa ja juttuseuraa riitti jokaiselle. Juhlittiin myös äitejä ja tempaistiin tilaisuus käyntiin muuten vaan: kokoonnuttiin kesäpäivän kunniaksi tai laskiaisriehan merkeissä. Parasta kylätoimintaa ikinä.

Kylätoimintaa kunnanrajojen yli

Vuonna 1988 tuohittulaiset tutustuivat poronhoitoon ja talvinuottaukseen Suomussalmen Pyhäkylässä, joka oli Tuohitun kummikylä. Vastaavasti pyhäkyläläiset ihmettelivät Tuohitussa kasvavia omenapuita. Ystävyyshankkeet kukoistivat tuohon aikaan laajemmastikin: Perniön kunnalla oli ystävyyskuntia Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa ja myöhemmin Eestissäkin, johon pääsin "vaihto-oppilaaksi" viikon ajaksi kahdeksaluokkalaisena. Neuvosto-Viro jäi hyvin mieleen, sillä lahden takana oli kovin erilaista kuin kotona.

Tuohitun kyläyhdistys ry.

1990-luvun lopulla maaseutua elävöittämään perustettiin EU:sta käsin rahoitettu Leader. Oman kylän mies *Antti Laaksonen* oli tuohon aikaan Leader-hankkeita koordinoivassa yhdistyksessä töissä. Hän valisti meitä, että rahaa olisi kylille jaossa,

kunhan perustelut olisivat hyvät ja omaa aktiivisuutta löytyisi. Opintomatka aiheeseen liittyen järjestettiin Pohjanmaalle.

Kyläläisten 1990-luvun alussa kunnalta ostama ja Tuohikodoksi ristitty vanha koulu kaipasi remonttia ja kylä uusia asukkaita houkutellakseen lasten päivähoitopaikkaa. Jotta hankkeelle voitiin hakea rahoitusta, tarvittiin rekisteröity kyläyhdistys. Niinpä perustettiin Tuohitun kyläyhdistys ry. Leader-rahaa haettiin ja saatiinkin kylälle yli satatuhatta markkaa. Kyläyhdistyksen omarahoitusosuudesta suurin osa hoidettiin talkootyönä, johon kylällä oli jo pitkät perinteet. Talkoilla uusittiin Tuohikodon katto ja rakennus sai uuden maalipinnan. Päivähoitopaikkaa ei perustettu, mutta onneksi sen toteutuminen ei ollut edellytys rahantulolle.

Vuosituhanne vaihteen jälkeen kylätoiminta oli hengähdystauolla. Meno olikin ollut suurten hankkeiden toteuttamisessa melkoista. Jotain kuitenkin tapahtui: kylällä järjestettiin taidenäyttelyitä, jossa kylän omat ja naapurikylänsäkin taiteilijat esittelivät teoksiaan.

Tuohikodon täyttäessä 50 vuotta v. 2008 kokoonnuttiin kesätapahtumaan muistelemaan Tuohitun koulua suurin joukoin. Tilaisuudessa tavattiin ihmisiä, joiden viime näkemisestä oli kulunut vuosikymmeniä.

Retkiä järjestettiin useina vuosina. Kohtena olivat ainakin Rauman seutu, Lepaa, Taalintehdas, Raasepori, Sastamala, Tallinna ja Tartto. Uusien jäsenten liityttyä kyläyhdistykseen kokeiltiin aivan uudenlaisia harrastuksia: oli ainakin helmikorukurssi, viininmaistelua, pajukurssi, virkkauskurssi, intialainen kasvisruokakurssi, itämaista tanssia, huovutuskurssi, havukranssien tekoa ja vastojen valmistusta. Myyjäisiin osallistuttiin omalla kylällä, ja lähiseudun markkinoilla. Jopa Yleisradio vieraili Tuohitussa televisioimassa aktiivisen kylän toimintaa.

Kesätorit valtasivat Tuohikodon usean kesäisen viikonlopun alla. Leivottiin munkkeja ja Tuohittu-leivoksia, säilöttiin ja mehustettiin. Myös pop-up -ravintolatapahtumia oli. Kylän historiaa valottavat lehtileikkeet digitoitiin ja laitettiin kaikkien näkyville Tuohitun omalle internet-sivustolle. Toiminta on ollut yhteisöllistä ja monipuolista. Samalla kylän kehittäminen on jatkunut ja Tuohikodon pihalle on noussut leikkikenttä ja ulkokuntosali. Vanha kunnan talkoohenki on yhä voimissaan Tuohitussa.

Olen tätä esitystä tehdessäni selannut kirjoja, digitaalisia arkistoja, lehtileikekirjaa, kylän valokuva-albumia ja Tuohitun kyläyhdistyksen nettisivuille koottuja kuvakertomuksia kyläyhdistyksen toiminnasta. Kiitos kaikille aktiivisille, jotka ovat dokumentoineet kylän tapahtumia kuvaamalla, lehtileikkeitä keräämällä ja omia sekä toisten muistelmia muistiin kirjaamalla ja julkaisemalla. Tällainenkin kylähistoriikki jäisi muutoin tekemättä.

Tuohittu toimii, elää ja kukoistaa, ja eläköön Tuohittu kauan tulevaisuudessakin!
Kiitos kun sain tulla tänne kotiin käymään. Tämä oli ilo.

Turun Metsämäestä käsin Tuohittua tutkiskeli ja muisteli kesän vaihtuessa syksyyn
2025

KM *Johanna Kurppa*, tuohittulainen v. 2011 asti ja sydämessään siitäkin eteenpäin

Lähteet:

Painetut lähteet:

Innamaa, Kerttu: Perniön historia II. Perniön kunta 1982.

Innamaa, Kerttu: Perniön historia III. Perniön kunta 1986.

Mennä järvel! Nautitaan Naarjärvestä. Naarjärven suojeluyhdistys 2012.

Mäntylä, Kauko: Tuohitun tahti - pala perniöläisyyttä. Perniön kotiseutuyhdistys 2016.

Salmo, Helmer: Perniön esihistoria. Teoksessa Perniön historia I. Perniön kunta
1980.

Sipilä, Marja: Itäisen Varsinais-Suomen esihistoriaa. Teoksessa
Kotiseutukierroksella. Kiikala - Kisko - Muurla Perniö - Suomusjärvi. Kurppa,
Johanna (toim.) Eteenpäin! Paikallisperinteen puolesta -projekti 2001.

Painamattomat lähteet:

Tuohitun kyläyhdistyksen internetsivut tuohittu.fi / Viitattu 21.9.2025

Talтта; kourutalтта. Museovirasto, arkeologian esinekeräily
<https://www.finna.fi/Record/museovirasto.C2F726776E0273DC47E62E3D1B24A027?sid=5140684373> / Viitattu 21.9.2025

Maanmittaushallituksen uudistusarkisto - A80:71/1-6 Nokoinen; Isojako tässä ja Tuohitun kylässä 1783-1783; Kansallisarkisto:
https://astia.narc.fi/uusiastia/kortti_aineisto.html?id=2527123504 / Viitattu 21.9.2025

Maanmittaushallituksen uudistusarkisto - A80:71/7 Nokoinen; Kartta tonttien ja sikopiirimaan jaosta edellä mainituissa kylissä [Nokoinen, Tuohittu] 1809-1809; Kansallisarkisto: https://astia.narc.fi/uusiastia/kortti_aineisto.html?id=2527123906 / Viitattu 21.9.2025

Maanmittaushallituksen uudistusarkisto - A80:71/8-9 Nokoinen; Sotamiehenmaan jako edellä mainituissa kylissä [Nokoinen, Tuohittu] 1844-1844; Kansallisarkisto: https://astia.narc.fi/uusiastia/kortti_aineisto.html?id=2527124214 / Viitattu 21.9.2025

Maanmittaushallituksen uudistusarkisto - A80:71/10-12 Nokoinen; N:t 1-2 tässä sekä 1-6 Tuohitun kylässä: tilusvaihdot 1912-1912; Kansallisarkisto: https://astia.narc.fi/uusiastia/kortti_aineisto.html?id=2527124586 / Viitattu 21.9.2025

Maanmittaushallituksen uudistusarkisto - A80:71/13-30 Nokoinen; Isojaontäydennys ja tilusmittaus tässä ja Tuohitun kylässä 1925-1925; Kansallisarkisto: https://astia.narc.fi/uusiastia/kortti_aineisto.html?id=2527124974 / Viitattu 21.9.2025

Maanmittaushallituksen uudistusarkisto - A80:71/31-44 Nokoinen; RN:o 1:14 Nokoinen lohottu (MHL) 1:15-24, RN:o 1:1 Aaljoen kylässä lohottu (MHL) 1:15-17: jatkuu tietosisältökentässä 1952-1952; Kansallisarkisto: https://astia.narc.fi/uusiastia/kortti_aineisto.html?id=2527125790 / Viitattu 21.9.2025